Siiraa-Lakk.11.1

Description

Kaâ€™aba Ijaaru keessatti hirmaachuu
Yommuu Nabii Muhammad (SAW) umriin isaa 35 gahu, Qureeshonni ijaarsa Kaâ€™abaa haaromsuuf walitti qabaman. Dhaabni Kaâ€™abaa ibiddi fi lolaan waan tuqeef dhodhooâ€™u jalqabe. Kaâ€™abaan akkuma nabii Ibraahim (aleyh salaam) ijaaretti turte. Dheerinnaan nama jiddu-galeessaa yommuu caaltu dhagaa dhoqqeen ykn simintoon wal hin qabsiifamne walirra tuulamuun tan ijaarramtedha. Qureeshonnis Kaâ€™abaa diiganii olkaasu fi xaaraa itti gochuu barbaadan. Garuu diigu ni sodaatan. Waliid ibn Mughiirah ni jedhe: â€œDiiguu anatu jalqaba.â€• Akaafaa ol fuudhee Kaâ€™abaa cinaa dhaabbachuun akkana jedhe, â€œYaa Rabbii! Karaa irraa hin jallanne, kheeyri malee homaa hin barbaannu.â€•

Innis (Waliid) roga Kaâ€™abaa tokko qofa ni diige. Namoonni halkan kana wanta isa qunnamu ni eegan. Ni jedhan, â€œNi ilaalla, yoo waa isa tuqan homaa Kaâ€™abaa irraa hin diignu. Akkuma duraan turtetti deebisna. Garuu yoo homaa isa hin tuqin, Rabbiin wanta nuti hojjanne jaallate jira jechuudha.â€• Waliida ganamaan itti kaâ€™e diigu jalqabe. Namoonnis hanga dhagaa magariisa akka dalluu gaalaa fakkattu bira gahaniitti isa waliin diigu itti fufan. Hojii qoqooduun gosa hundaaf rogoota Kaâ€™aba kennaniif. Dhagaa buqqisuu fi ol fuudhu keessatti hoggantoonni fi manguddoonni Qureeshota itti hirmaatanii jiru.

Yommuu ijaarsi Kaâ€™abaa xumuratti dhiyaatu wal-mormiin hoâ€™aan ni uumame. Tarkaanfin dhumaa ijaarsa keessatti hafe Dhagaa Gurraacha (Al-Hajarul Aswad) bakka isaa kaaâ€™udha. Rakkoon jiru, hoggantoonni gosa Qureeshaa hundi isaanitu kabaja dhagaa kana ol fuudhanii roga Kaâ€™abaa irra kaaâ€™u barbaadan. Yeroo ammaa kuni namoota gariitti mormii gatii hin qabne fakkaachu dandaâ€™a. Garuu wanti dagachuu hin qabne Araboonni â€œKabajaafâ€• lola bara dheeraa fi jabaa taâ€™e lolanii jiru. Kanarraa kan kaâ€™e, dhimma Dhagaa Gurraacha bakka isaa kaaâ€™u ilaalchise gosoonni Qureesha waraana walitti banutti dhiyaatan.

Garuu Abu Umayyah ibn Mughiirah akkana jechuun lolli akka isaan jidduutti hin dhoone ittise: Yaa tuuta Qureesha! Nama jalqaba balbala Masjiidaatin seenu wanta isin keessatti wal dhabdan irratti akka murteessu abbaa murtii godhaa.â€• Erga kanarratti wali galanii booda Nabii Muhammad (SAW) balbala Masjiidaatiin ni seene. Yomuu isa argan ni jedhan: Kuni Al-Amiin (Amanamaadha). Itti gammannee jirra. Yommuu oduu itti himan, Nabiyyiin (SAW) akkana jedhe, â€œHuccuu fidaa.â€• Isaanis ni fidan. Innis walakkaa huccuu irra harka ofiitiin Dhagaa Gurraacha ni kaaâ€™e. Ergasi ni jedhe, â€œGosti hundi caafi huccuu haa qaban. Ergasii tokko taâ€™aatii ol fuudhaa.â€• Isaanis hanga bakka isaa gahanitti ol fuudhanii ni deemaniin. Bakka sirrii erga geessanii booda Nabiyyiin (SAW) harka ofiitiin bakka san kaaâ€™un ijaarsi ijaarramuun xumurame.

Ol dheerinni Kaâ€™abaa ciqilee 18 taâ€™e. Hanga kortoon itti ol koranitti balballis lafarraa ol kaâ€™e. Namni isaan fedhan malee namni biraa akka itti hin seenne fi bishaan garaa Kaâ€™abaa keessatti akka hin lolaanef balbala lafarraa olkaasan. Xaaraa ishii gara utubaa jahaatu baadhate.

Qureeshonni Kaâ€™abaa ijaaranii haa fixanii malee sababa galiin halaala taâ€™e isaan hanqateef Kaâ€™aba buâ€™uura Ismaaâ€™il irratti xumuru hin dandeenye. Kutaa Kaaba Kaâ€™abaa â€œAl-Hijrâ€• jedhamu Kaâ€™abaan ala baasan. Kutaa Kaâ€™abaa irraa taâ€™uu namoonni akka beekaniif marsaa Al-Hijr kanarratti dhaaba gabaaba ni ijaaran. Kan akkana godhaniif filannoo biraa waan dhabaniif. Sababni isaa, Kaâ€™abaa ijaaruf maallaqa halaala malee wanta haraamaa akka hin fayyadamne ofirratti murteessan. Kan akka mahrii gumni argattee, dhala (ribaa), fi namoota miidhun maallaqa argame hunda ijaarsa Kaâ€™abaatiif itti fayyadamu ni dhiisan. Maallaqa halaala waan dhabaniif akka duraanitti deebisanii ijaaru hin dandeenye.

Barnoota fi Faayda asirraa fuudhataman

1-Amanamummaan Rasuulaa (SAW) amala gaarii Qureeshota lola badaa Harama keessatti banuu irraa isaan eegedha. Namni hundu Nabiyyitti ni gammade. Inni amanamaa nama hin miine fi tokko kan biraa irra hin caalchifne waan taâ€™eef wanta inni hojjatetti hundi isaanitu ni gammadan. Kanaafu, nama amanama taâ€™uun badii baayâ€™ee hanbisa, faayda baayâ€™ee fida.

2-Kaâ€™abaa deebisanii ijaarun sadarkaa Nabiyyiin SAW) naamusa Qureeshota keessatti qabu ifa kan baasedha. Taate kana keessatti Nabiyyiif kajabni lama argamee jira. Kabajni 1ffaan-mormiif furmaata fiduu fi lola gosa Qureeshaa jidduutti dhooyuf kaâ€™e dhaabsiisudha. Kabajni 2ffaaan- kabaja namoonni irratti wal dorgomaniidha. Innis, Dhagaa Gurraacha (Al-Hajarul Aswad) bakka isaa kaaâ€™udha. Nabiyyiin (SAW) harka isaatiin huccuu jidduu dhagicha fuudhun bakka isaa kaaâ€™e.

3-Furmaanni Nabiyyiin (SAW) rakkoo Qureeshotaaf fide amala jireenyaa isaa guututi. Jireenyaa isaa guutuu keessatti Rabbiin subhaanahu wa taâ€™aalaa rakkoo nabiyyii qunnamu hundaaf furmaata hundarra gaarii fi salphaa taâ€™e akka filatu isa qajeelche jira. Wanti namni asirra baratu, rakkoo nama qunnamuuf haala salphaa taâ€™ee fi karaa gabaaban furuuf carraaqudha.

Nabiyummaa Muhammad (SAW) fudhachuf Qophii Namootaa

Ogummaa (hikmaa) Rabbii irraa namoonni karaa adda addaatin nabiyummaa Muhammadiif (SAW) qophaaâ€™a turan. Karaalee san keessaa muraasa isaanii haala armaan gadi kanaan eerun ni dandaâ€™ama:

1-Nabiyoonni dhufaatii Nabii Muhammadin (SAW) ummata gammachiisu
Nabii Ibraahim (aleyh salaam) Rabbiin Araboota keessaa nabiyyi akka ergu ni kadhate. Rabbiinis kadhaa isaatiif awwaachun Nabii Muhammadin (SAW) ni erge. Nabii Ibraahimi fi Ismaaâ€™il buâ€™uura mana jalqabaa kana (Kaâ€™abaa) erga olkaasanii booda akkana jechuun duâ€™aayi godhan:

â€œGooftaa keenya! Ergamaa isaan irraa taâ€™e, kan keeyyattoota (aayaata) Kee isaan irratti qaraâ€™u, kan kitaaba fi ogummaa isaan barsiisee isaanis qulqulleessu isaan keessatti ergi. Dhugumatti, Ati akkaan Injifataa, Ogeessa.â€• Suuratu Al-Baqarah 2:129
Duâ€™aayin tunis fudhatama argachuun (qeebalamuun) nabiyyiin xumuraa Makkaan keessaa ni ergame.

Qurâ€™aana keessatti bakka biraatti Rabbiin (subhaanahu wa taâ€™aalaa) nabiyyoota darban irratti gammachiisa dhufaati Nabii Muhammad (SAW) buusee jira. Ni jedha:

ن يَتَّبِعُونَ ٱلرَّسُولَ ٱلنَّبِيَّ ٱلْأُمِّيَّ ٱلَّذِى يَجِدُونَهُۥ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ
جِيلِ يَأْمُرُهُم بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَىٰهُمْ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ ٱلطَّيِّبَٰتِ وَيُحَرِّمُ
مُ ٱلْخَبَٰٓئِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَٱلْأَغْلَٰلَ ٱلَّتِى كَانَتْ عَلَيْهِمْ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
عَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَٱتَّبَعُوا۟ ٱلنُّورَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ مَعَهُۥٓ ۙ أُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾

â€œ[Isaan] warra ergamaa nabiyyii hin barreessinee fi hin dubbifne, kan isaan biratti Tawraatii fi Injiiliin keessatti barreefamee argan, kan toltutti isaan ajaju fi hamtuu irraa isaan dhoorgu, kan gaggaarii halaala isaaniif taasisu, fokkataa immoo haraama isaan irratti taasisu, kan baâ€™aa isaaniitii fi hidhaa isaan irra ture isaan irraa lafa kaayu hordofaniidha. Isaannan isatti amananii isa kabajan, kan isa gargaaranii fi ifa isa waliin buâ€™e (Qurâ€™aana) hordofan, isaan isaanumatu milkaaâ€™odha.â€• Suuratu Al-Aâ€™araaf 7:157

Himni jalqabaa Yahuudotaa fi Kiristaanota keessaa namoota Islaama keessa seenun nabii Muhammadin (SAW) hordofan agarsiisa. Amaloonni nabiyyii kanaa asitti tarreefaman keessaa: 1ffaa-Nabiyyiin kuni barreessu fi dubbisuu hin dandaâ€™u. Osoo kan barreessu fi dubbisuu taâ€™ee silaa namoonni â€œMuhammad Qurâ€™aana kitaabban darban irraa garagalchee (kooppi godhee) nutti fideâ€• jechuu turan. Nabii Muhammad (SAW) kan hin dubbisnee fi hin barreessine taâ€™uun Qurâ€™aanni Rabbii oltaâ€™aa irraa taâ€™uu agarsiisa. 2ffaa-Maqaa fi amaloonni nabii Muhammad (SAW) Tawraati fi injiil keessatti barraaâ€™e argama.

Yahuudonni fi Kiristaanonni kitaaba samii buufamee isaani jijjiruu fi waaâ€™ee Nabii Muhammad (SAW) kitaaba keessaa guutumatti haaquf carraaqqi guddaa godhanii jiru. Maqaa fi amaloota nabiyyii haaqu fi micciruuf haa carraaqanii malee, maqaan Nabiyyii Tawraata As-Saamirah fi Injiila Barnabas keessa ni jira. Injiilli (Wangeelli) Barnabas nabiyyiin ergamuun dura ni jiraa ture. Garuu Beetakiristaanni dhuma jaarraa 5ffaa keessa akka namoota keessa hin facaane ni dhoowwite. Barreefamni yeroo ammaa Galaanaa Duâ€™aa (Dead Sea) jedhamu irraa argamee waaâ€™ee Nabii Muhammad (SAW) ilaalchise ni dubbata. Injiil Barnabas keessatti maqaan nabiyyii ifaan ifatti Muhammad jechuun dhufee jira. Linkii armaan gadi tuquun maqaa â€œMohammedâ€• ykn â€œMuhammadâ€• jedhu ifaan ifatti Wangeela Barnabas irraa argachuun ni dandaâ€™ama: https://www.sacred-texts.com/isl/gbar/gbar220.htm

â€œMohammedâ€• Ingiliffaan yommuu barreefamu bakka â€œuâ€• â€œOâ€• godhan. Namni kana shakkuu yoo jiraate, â€œGospel of Barnabas PDFâ€• jechuun Google irra haa barbaadu. Ergasii, kitaabicha downlod erga godhee booda maqaa â€œMohammedâ€• ykn â€œMuhammadâ€• jedhu isa keessa haa barbaadu. Isaaf laffisuuf maqaa â€œMohammedâ€• ykn â€œMuhammadâ€• jedhu lakkoofsa wangeela Barnabas kanniin irratti argachuu dandaâ€™a: 39,41,44,54,55,97,112,136, 163,220

Nabii Iisaan (aleyh salaam) dhufaati Nabii Muhammadin (SAW) akka bani Israaâ€™il gammachisee Qurâ€™aanni nuuf hima:

﴿وَإِذۡ قَالَ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ يَٰبَنِيٓ إِسۡرَٰٓءِيلَ إِنِّي رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيۡكُم مُّصَدِّقٗا لِّمَا بَيۡنَ يَدَيَّ مِنَ ٱلتَّوۡرَىٰةِ
وَمُبَشِّرَۢا بِرَسُولٖ يَأۡتِي مِنۢ بَعۡدِي ٱسۡمُهُۥٓ أَحۡمَدُۖ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ قَالُواْ هَٰذَا سِحۡرٞ مُّبِينٞ ٦﴾

â€œ**Yeroo Iisaan ilmi Mariyam, â€œYaa ilmaan Israaâ€™iil! Dhugumatti ani Ergamaa Rabbii kan waan Tawraatin keessatti na dura buâ€™e dhugoomsuu fi Ergamaa na booda dhufu kan maqaan isaa Ahmad taâ€™een [isin] gammachisu taâ€™ee gara keessanitti ergame.â€• jedhee [yaadadhaa]. Yeroma inni ragaawwan ifaan isaanitti dhufe, â€œKuni falfala (sihrii) ifa galaadha.â€• Jedhan.**â€• (Suuratu As-Saff 61:6) Ahmad jechuun namoota hundarra Rabbiin kan faarsudha. Muhammad jechuun kan baayâ€™innaan faarfameedha. Dhugumatti, inni hanga Ahmad taâ€™utti Muhammad hin taâ€™u. Kana jechuun hanga namoota hunda caalaa Rabbiin kan faarsu (Ahmad) taâ€™uutti faarfamaa (Muhammad) hin taâ€™u. Kanaafi, maqaan Ahmad Muhammad dura dubbatame.Nabii Iisaanis maqaan isaa â€œAhmadâ€• jechuun dubbate. Namoota hundaa caalaa Rabbiin kan faarsu Nabii Muhammadi (SAW). Kanaafu, maqaan Ahmad isaaf sirritti taâ€™aa jechuudha. Maqaaleen Nabii Muhammad (SAW) shanii, â€œMuhammad, Ahmad, Al-Maahi, Al-Haashir fi Al-Aaqibâ€• Sahiih Muslim 2354, Sahiih Al-Bukhaari 3532[1]
In sha Allah itti fufnaâ€¦

Kitaabban wabii:
[1] Tafsiiru Qurxubii 20/441
As-Siiratu Nabawiyyatiâ€“fuula 64-67, Alii Muhammad Sallaabi, Noble Life of The Prophet [English] 1/110-118

Date Created
September 3, 2019
Author
admin